

Viastr, -cestov

1*25

ILONA ŠVIHLÍKOVÁ
ELIŠKA KŘENKOVÁ
A. BERNARDOVÁ
BANGKOK

Životní pojištění umí dát klid na duši, vyplatí se sjednat ho co nejdříve

Všichni doufáme, že ho nebudeme potřebovat, ale jsme rádi, že ho máme. Životní pojištění funguje jako finanční pomoc ve chvíli, kdy se nám nebo našim blízkým stane něco nepříjemného a ztratíme kvůli tomu část příjmů.

I když může být nepříjemné si scénáře úrazu, nemoci či smrti připouštět, je rozhodně dobré takové situace nepodceňovat a životní pojištění mít. S vědomím toho, že kdyby došlo na nejhorší, nebudete vy ani vaši nejbližší muset řešit (alespoň) finanční starosti, se zkrátka lépe spí.

Věděli jste, že čím dříve si životní pojištění sjednáte, tím méně vás bude měsíčně stát?

Člověk v mladém věku může uzavřít pojistku, která ho bude za nízkou cenu chránit po zbytek života. A třeba investiční životní pojištění tak může být skvělým dárkem pro vaše děti či vnoučata, aby měly potřebné finanční zdroje při prvních krocích v dospělosti.

Přemýšlíte, jak určit částku, na kterou je vhodné pojištění sjednat?

Allianz pojišťovna doporučuje spočítat veškeré měsíční výdaje, které musíte pravidelně hradit a vynásobit je tak, aby částka pokryla období alespoň dvou let. Dva roky totiž obvykle rodina potřebuje na to, aby se s novou situací vyrovnala. Životní pojištění tak může například pomoci s tím, aby se rodina nedostala do dluhových pastí, které by v případě nemoci, úrazu nebo smrti, mohly hrozit.

Pojištění Allianz ŽIVOT je zkrátka férové. Klientům se zdravým životním stylem navíc nabízí pojištění ještě levněji.

→ Více na Allianz.cz

Stanislav Bernard
spolumajitel Rodinného pivovaru Bernard

Milí přátelé,

stojíme na začátku nového roku, který tradičně přichází s novými otázkami a novými výzvami. Doba, v níž žijeme, není jednoduchá, a já bych na tomto místě mohl jmenovat spoustu věcí, se kterými nesouhlasím, které se mi nelíbí a které nám všem hlavně v budoucnu přinesou řadu problémů. Čelíme neklidné politické situaci ve světě i u nás a vše, co se kolem nás děje, samozřejmě dopadá i na naše životy. Není proto vůbec těžké podlehnout dojmům, že jako jedinci nedokážeme ovlivnit směr, jakým se svět a potažmo naše žití ubírá. Přesto chci zůstat optimistou a stále věřit tomu, že na každém z nás záleží mnohem více, než si uvědomujeme.

Ano, jsou samozřejmě situace, které nemůžeme ovlivnit. Co ale ovlivnit rozhodně můžeme, je, jak se ke všemu postavíme. Moudří myslitelé již mnohem dříve předpověděli, že přichází doba takzvaných „malých lidí“, kteří nedohlédnou dál než za kopec a ve své malosti, ješitnosti, sobeckosti a vlastně i hlouposti dělají vše pro to, aby je bylo

slyšet, vidět a aby sami těžili z neštěstí či neúspěchu ostatních. O to důležitější je pak najít svůj vlastní hlas, nenechat se umlčet a stát si za tím, co považujeme za správné. Říct svůj názor, zvláště ten, který nejde s proudem, vyžaduje odvalu a já jsem stále přesvědčen o tom, že právě odvaha jednotlivce dokáže inspirovat ostatní.

V novém roce vám všem proto přeji především odvalu. Odvalu být svobodní, odvalu být sami sebou, odvalu zlepšovat svět kolem sebe, i kdyby to mělo být jen po malých krůčcích. Dělejte radost druhým a žijte tak, abyste z toho měli dobrý pocit.

Náš pivovar už více než třicet let kráčí vlastní cestou, a to mnohdy znamená bojovat s překážkami nebo odolávat tlaku okolností a „malých lidí“. Bez víry, že i v dnešním světě lze dělat věci jinak: stále s respektem k druhým a hodnotám, na kterých opravdu záleží, bychom ale nebyli tam, kde jsme. Proto vám vedle odvahy přeji také kousek naděje: ať vám v dalších týdnech a měsících pomohou najít správný směr. Děkuje za vaši podporu.

Držme se!

vlastní cestou 1²⁵

leden — únor — březen

redakce
Stanislav Bernard, Boris Dočekal, Zdeněk Mikulášek, Markéta Navrátilová, Aneta Slavíková
design
Štěpán Malovec
tisk
Indigoprint, s. r. o.
vydavatel
Rodinný pivovar Bernard, a. s.

Vaše připomínky a náměty můžete zasílat na zdenek.mikulasek@bernard.cz.
Magazín Vlastní cestou je zaregistrován na Ministerstvu kultury ČR pod evidenčním číslem MK ČR E 14164.

foto na obálce > Eliška Křenková (z cyklu Life on a plastic chair)

obsah

04 — Ilona Švihlíková
rozhovor	27 — Abhejali Bernardová
rozhovor
10 — Provinění
povídka Zdeňka Grmolce	31 — Sáhněte si, nebude!
fejeton Ondřeje Neffa
14 — Life on a plastic chair
fotoreportáž	32 — Dawson City: Funus
komiks (Jaromír 99 / J. Rudiš)
20 — Z pivovaru
novinky z pivovaru	34 — Buddhistické chrámy v Bangkoku
reportáž
22 — Rosa Loy a Neo Rauch
lahůdka ze světa umění	38 — Zámek Dírná
Vysočina a okolí

www.bernard.cz

www.facebook.com/bernard.cz

RAČTĚ
OČISTITI
OBUV

**Když země
nemá svůj zájem,
nepřežije**

říká

Ilona Švihlíková

První základní bod pro nápravu je říkat si nemilosrdnou pravdu, teprve potom můžu začít něco napravovat.

▼ **Když český premiér řekne, že potřebuje být zvolen ještě na čtyři roky, protože se pak můžeme dostat na německé platy, co to ve vás jako v ekonomce vyvolá? Úsměv? Smutek?**

Já jsem se tímto tématem zabývala ve své knize Jak jsme se stali kolonií, v níž dělám komparaci právě s německými platy. Kniha je už z roku 2015, ale čísla jsou jednoznačná: existuje obrovský rozpor mezi naším hospodářským výkonem a úrovní mezd, rozdíl je masivní. A když jsem si dělala stejný pročet nedávno znovu, tak jsem zjistila, že se rozdíl nejen nezmenšil, on se ještě zvětšil. Proto to ve mně vyvolalo opravdu smutný úsměv.

V čem konkrétně?

Zaprvé je úplně mimo časový horizont, to vám řekne každý ekonom; na takovéto pohyby potřebujete spíš desítky let. A hlavně potřebujete úplně jinou hospodářskou politiku, než tu, kterou současná vláda prozatím předvádí. Je pro mě téměř neuvěřitelné, že tohle z premiéra vypadlo. A on to dokonce možná i myslel vážně.

Když padlo slovo kolonie, máme to brát jako nadsázku?

Naopak, má podle mě dnes daleko větší platnost než v roce 2015. My jsme zvyklí hovořit o kolonii v kontextu afrického prostoru, ale

ekonomická teorie používá pojem závislá ekonomika. A my jsme zrovna u této vlády svědky, že závislá ekonomika vyvolává závislou politiku. Generuje politiky, kteří při rozhodování ve veřejných funkcích mnohem více inklinují k tomu plnit zahraniční zájmy než ty domácí.

Či zájmy?

Domnívám se, že nás ohrožuje naše zahraniční politika, které se říká hodnotová – vytváříme si po světě obrovské množství nepřátel nebo minimálně zemí, které nás zrovna dvakrát nemusí. To je pro malou zemi s naší polohou velmi nebezpečné. Politika má být založena na národních zájmech. Takže k vaší otázce: je to politika ve vztahu k Ukrajině, politika ve vztahu k Německu, Ursula von der Leyenová zase byla v čele Evropské komise velmi propojená s administrativou amerického prezidenta Joea Bidena. Vláda servilně přijala věci, které nás ohrožují, například migrační pakt, postavila se za politiku zelené tranzice. Nejde jen o to, že to zpomalí náš ekonomický růst, což bezesporu zpomalí, to už vidíme – jde o existenční ohrožení v oblasti bezpečnostní, energetické a vůbec základního fungování ekonomiky.

Jak hájit národní zájmy, jsme-li členem Evropské unie se všemi souvisejícími klady i záporů?

Přece nejde o to, jestli jste někdy v Bruselu přehlasování, ale o to, jestli se snažíte maximálně prosazovat suverénní politiku. Jasně, Česká republika má deset milionů lidí, což je velikost jednoho středně velkého čínského města, nebudeme mít nikdy suverenitu, o jakou se snaží Čína nebo Indie. Ale to neznamená, že zůstaneme ve fázi nula. Ukazují nám to Maďarsko, Slovensko, i Rakousko se v řadě ohledů proti některým tendencím staví. My se ale k naší vlastní škodě vůbec nepokoušíme hledat si v rámci EU spojení, přitom zdaleka ne všichni zastávají současnou šílenou progresivistickou agendu.

Nevychází to i z toho, že kdo kritizuje, je často nálepkován jako člen tábora Fica, Orbána, Putina?

Upřímně řečeno, tohle je dlouhodobá snaha některých stavět politiku tak, že kdo nejde s námi, jde proti nám. Což staví do velkých dilemat řadu zemí – nejen nás, i velké země typu Indonésie byly pod podobným tlakem, Turecko je další příklad. Pro zemi našeho typu musí být dominantní náš národní zájem. Pokud si ho my sami nebudeme definovat a pokud si za ním nebudeme stát, tak prostě v tomhle světě nepřežijeme, to říkám úplně natvrdo. Když se tvrdí, že je někdo proputinovský, pročinský a já nevím, jaký, já jsem pročeská. Hlídám český národní zájem. S čím si to kdo spojí, to je mi, upřímně řečeno, úplně jedno.

Co tedy má být českým národním zájmem?

V oblasti zahraniční politiky už jsem to zmínila. Bezesporu jsme země, která potřebuje mír, válka je pro nás něco absolutně likvidačního. To znamená podpora diplomacie, podpora mírového řešení konfliktů. Když nemám co říct, tak radši mlčím, protože na morální kázáníčka z Česka není nikdo zvědavý – a že jich dáváme hodně, v tom jsme mistři. Nepovyšovat se nad ostatní země, nehrát si na morální kazatele, jednat jako rovný s rovným, hledat společné zájmy. A když je nenajdu, tak to přiznám.

Co dál?

Druhá oblast je samotné zachování národa, což mimo jiné znamená budovat dostatečnou sociální síť a zejména dostupné bydlení, to je naprosto klíčová věc. Třetí spočívá v ekonomické oblasti, v posilování naší ekonomické suverenity. Ano, vím, že nebudeme nikdy na úrovni velmocí, jež jsou do značné

„Závislá ekonomika vyvolává závislou politiku,“ říká Ilona Švihlíková o současné vládě.

míry soběstačné potravinově či energeticky a snaží se o to i v ekonomické oblasti. Ale že jsme malí, neznamená, že můžu soběstačnost vyhodit z okna a úplně na ni rezignovat. Naopak ji musím systematicky posilovat. Na škále od nuly do sta se z bodu nula musíme dostat třeba na 30, na 40.

Jak?

Být soběstační v potravinách je imperativ, stejně tak musíme být soběstační ve výrobě energie. Ví, že nemáme uran, ale měli bychom být schopni si zajistit dostatečné množství elektřiny a s tím také cenu, která nebude likvidační pro průmysl. Dále bychom měli co nejvíce podporovat české firmy, udržovat české značky a pomáhat v jejich prosazování se na zahraničních trzích.

Což se neděje, protože jsme, jak tvrdíte, závislá ekonomika?

Závislost jsme si vybudovali jak v průmyslu, tak v potravinách. Saúdská Arábie to má

v produkci potravin logicky těžší, ale my jsme země, která může bez problémů nakrmit svoje obyvatelstvo, nemusíme dovážet vepřové ze Španělska a jablka a broskve odjinud a kácel si mezitím vlastní ovocné sady. Plus bych doplnila, že základní infrastruktura podle mého názoru musí být v rukou státu. Zprivatizovat vodárenskou infrastrukturu do rukou zahraničního subjektu byla neuvěřitelná stupidita. To ovoce minulých rozhodnutí teď dostáváme zpátky – shnilé.

Byla byste pro odchod Česka z EU?

Myslím si, že pokud bychom momentálně vystoupili jako jediní, tak by se na nás pěkně mstili. Dnes nevyužíváme ani nástroje, které máme, zejména ono hledání spojenců v rámci EU. S tím de facto vůbec nepracujeme. Řeknu to razantně: naše politika je zaměřená na podkuřování a lezení do zadku Německu, přičemž německé a naše zájmy se v řadě ohledů nutně míjí, už jen z hlediska velikosti obou zemí. Přitom jsou tu země

střední Evropy, ale i třeba balkánské země mimo EU, s nimiž bychom partnerství měli navazovat.

Jde vám o vítězství pragmatismu nad ideologií?

Určitě ano. Je to pragmatické posuzování národního zájmu – malá země jinak nepřežije. Nikdo jiný se o váš národní zájem nepostará.

Kdo si dnes své národní zájmy umí ohlídat?

V rámci EU se snaží Viktor Orbán, seč mu síly stačí, ale Maďarsko je globálně vzato malá země. Pozoruhodný případ je Indonésie, která si navzdory všem možným arbitrážím a soudním žalobám vybudovala velmi slušnou průmyslovou základnu, nejen na zpracování niklu, ale i dalších surovin. Indonésanů je čtvrt miliardy a USA byly schopné říci: Chceme mít dobré vztahy jak s Čínou, tak s vámi, nemáme žádný zájem na konfliktech, chceme jen náš další rozvoj.

Tento přístup k posílení suverenity vidím i v afrických zemích typu Burkiny Faso nebo Senegal. Víím, že vás napadne: Proboha, co s nimi máme mít společného, takové chudé země. Ale ony si uvědomují, kde je problém, a snaží se, byť to budou mít daleko těžší než my. Dále jsou tu bezesporu Brazílie, bezesporu Kolumbie. Ze střední Asie jmenuji Kazachstán, který vede diplomacii všemi směry a mimochodem má výbornou průmyslovou politiku. Je otázka, jak je dokáže realizovat, ale jejich návrhy mají velmi vysokou kvalitu. Co bych za to dala, kdybychom něco takového dělali tady.

Spojuje zmíněné země to, čemu se říká politika všech azimutů?

Určitě. Tyto země si nechtějí vybírat ve stylu buď s tím, nebo s tím; minimálně z hlediska své polohy chtějí mít stabilizované vztahy se všemi sousedy. Třeba u Kazachstánu přitom

do hry vstupuje nejen Rusko a Čína, ale také americký či turecký vliv. Oni chtějí hlavně posilovat svou ekonomickou suverenitu. Téma suverenity a samostatnosti v rozhodování je pro tyto země podstatné.

Když jsme u prosazování ekonomických zájmů, očekáváte, že se brzy povede debata o právu na platbu v hotovosti?

Myslím si, že ano. Je otázkou, zda se digitální měna prosadí i v rámci emise Evropské centrální banky, ale to vidím jako pravděpodobný scénář – o to důležitější je, abychom si hotovost ubránili. Bude to na nás, není to předem dáno. Právě ohledně hotovosti budeme svádět jeden z klíčových zápasů příštích let.

Není ironické, že Švédsko vydalo oceňovanou příručku, jak se zachovat v případě konfliktu, v níž za jeden

z bodů uvádí mít dostatek hotovosti? Skandinávie je přitom průkopníkem v příklonu k bezhotovostním platbám.

Snad mi čtenáři odpustí tento výraz, ale ono záleží, jakou hrajete hru. V běžné situaci je klíčová efektivita, a když hrajete hru efektivitu, budete preferovat bezhotovostní platby a třeba vás bude lákat i digitální měna, třeba i emitovaná centrální bankou, protože nabízí celou řadu efektivních výhod. Ale ve chvíli, kdy se hra změní na hru na odolnost, kdy musíte buď odvracet šoky, nebo je aspoň zmírňovat, je to úplně něco jiného, zajímají vás úplně jiné kategorie. K naší škodě nechápeme, že spousta zemí už dávno nehraje hru na efektivitu, ale hru na odolnost – a vedou si v ní dobře. Rusko, Írán i spousta dalších ekonomik jsou pod sankcemi a obrovskými tlaky. Nehraje o to, jestli budou mít nejefektivnější výrobu nábytku, ale o to, jak mít odolnou strukturu, která vydrží případně i větší konflikt.

ILONA ŠVIHLÍKOVÁ

doc. Ing. Ilona Švihlíková, Ph.D. se narodila 1. října 1977 v Praze, kde vystudovala obor Mezinárodní obchod a komerční jazyky na Vysoké škole ekonomické. Tam začala i svou akademickou dráhu. Aktuálně je děkankou Fakulty vysoká škola obchodní Panevropské univerzity, má tedy zkušenosti jak s veřejným, tak se soukromým vysokým školstvím. Angažuje se ve spolcích, je spoluzakladatelkou spolku Svatopluk. Je autorkou knih Jak jsme se stali kolonií, Globalizace & krize: Souvislosti a scénáře, Budoucnost levice bez liberalismu a dalších.

Ilona Švihlíková v secesní budově České pojišťovny ve Spálené ulici; v kašně tam žije známý úhoř Pepa.

Což chápete jako jejich vlastní přípravu na konflikty?

Z hlediska toho, čemu čelí, je to z jejich strany rozumná pozice. Mají pod kontrolou svoji infrastrukturu, nejen energetickou, i kybernetickou, dokáží být potravinově soběstační, dokáží mobilizovat výrobní kapacity určitým směrem. A samozřejmě k tomu patří i odolnost obyvatelstva. To je lekce, kterou bychom si měli uvědomit.

I proto, že Donald Trump hrozí cly vůči celé EU?

Je možné, že podobné restriktivní prostředí bude rozšířeno na další paletu zemí. O to důležitější je vědět, jakým způsobem v takovém prostředí fungovat a jestli tam náhodou není něco, co můžu pro sebe využít jako výhodu.

Co konkrétně bychom v Česku měli zlepšit?

V řadě sektorů máme významné oligopoly, což nikdo moc neřeší. Máme absolutně nepřehledný cenový systém, je v tom chaos – přitom cena je základní signál v tržní ekonomice a ve chvíli, kdy je cena zdeformovaná, respektive ji nedokážete jako spotřebitel číst, je to namířeno proti vám. Jako spotřebitel uděláte chybu, rozhodnete se iracionálně. V tom dlouhodobě vůbec nefunguje Úřad pro ochranu hospodářské soutěže. Proč? Zase

jsme u zahraničních zájmů, zahraniční firmy jsou zvyklé, že tu mají 35 let eldorádo, to se týká i zákoníku práce; věci se buď nekontroly, anebo kontroly nevedou k žádným sankcím. I Eurostat potvrzuje, že míra ziskovosti zahraničních firem v Česku je v rámci EU srovnatelná jen s Irskem, což je speciální kategorie, hub pro americké firmy. Z toho plyne odliv dividend.

Jak velký?

Ať je náš ekonomice dobře, nebo špatně, ať stagnuje, klesá, nebo roste, odejde na dividendách 300 miliard ročně plus další peníze na základě zneužívání firemních vazeb mezi matkou a dcerou, to budou další stovky miliard. A my na to koukáme. Normální země si přece nenechá každý rok brát přes půl bilionu korun. To je absolutní ignorování národního zájmu.

I zde musíme z pomyslné nuly mířit směrem ke stovce?

Potřebujeme, aby se to číslo v čase snižovalo. Někdo je pro mrkvičku, to jsou lidé, kteří říkají, aby zahraniční firmy zisk u nás reinvestovaly, ale to ony většinou moc nechtějí. Jiní by brali do ruky bič – to jsem já. Využívala bych veškerá opatření, včetně opatření finanční správy, abych se podívala na to, co všechno vyvádějí.

Stav věcí nezní zrovna povzbudivě. Zůstáváte přesto optimistkou?

Myslím, že hlavní je realismus. Je třeba vždycky popisovat realitu takovou, jaká je, jen pak na ni můžu adekvátně reagovat. Ve chvíli, kdy předstírám, že Evropská unie je morální maják světa a budeme se tím živit, tak si prostě lžu do kapsy. Můžu to chvíli vydržet, ale dlouhodobě se vám to vždycky vymstí. Takže první základní bod pro nápravu je říkat si nemilosrdnou pravdu, teprve potom můžu začít něco napravit. Ale k vaší otázce – ano, já jsem zůstala optimistkou.

Proč?

Protože máme dobrou tradici obnovy zdola. Všechny spolkové aktivity, okrašlovací spolky a lidé, kteří dbali o český jazyk a pečují o památky, i když do toho dávají vlastní peníze... I pár národních podnikatelů ještě pořád máme, jakkoli by jich mělo být víc. Věřím, že tato záchranná národní síť by mohla fungovat. Ale na rovinu – je vždy lepší, když změna přichází i od státu. Stát je náš, my ho platíme z daní, neexistuje v žádné separátním vesmíru. Měl by fungovat pro nás, nikoli proti nám. Natož nás dokonce existenčně ohrožovat.

ZDENĚK GRMOLEC

Provinění

Adam Galot nepatřil mezi lidi, kteří lehce navazovali kontakt s ostatními. A proto mu nyní, když šel do pražského antikvariátu, kam měl nastoupit jako prodavač, obavy ze setkání s novým šéfem svíraly hrudník. Jakási pěst mu stahovala útroby. Neměl raděj zůstat v Brně? Ptal se sám sebe, proč vždycky dělá všechno naopak. Když se všichni cpali do antikvariátů, aby se museli co nejmíň umazat režimem, učil na střední škole. A nyní, když se všichni cpou na výnosná místa, jde do antikvariátu, aby měl od všeho pokoj. Od tabulek, jejichž vyplňování nikdy nekončí, od zvědavých kolegů a hlavně od nekonečných dozorů na chodbách. A od Magdy, s kterou žil dva roky a nebyl schopný si ji vzít. A vůbec, nebyl schopný skoro ničeho, nikdy neměl vlastní byt, nikdy si nedokázal naspořit nějaké peníze a nikdy si nedokázal najít mladší ženu, jen rozvedenou Magdu, která byla o tři roky starší.

Ve dveřích antikvariátu „U Labutě“ na něj již čekal hromotluk, typ člověka – v životě by kuřeti neublížil. Tento dojem způsobovaly především jeho velké modré oči posazené blízko nosu nad tmavým plnouosem. Pan Štefek ho přivítal obřadně, při řeči měl rozpřaženou náruč jako Kristus na svatém obrázku. Jen se do ní schoulit. V obřadnosti si liboval, oslovoval ho pane Galote nebo mladý pane. Po uvítání ho zavedl před antikvariát a ukázal na jeho štít.

„Možná jste se pozastavil, pane Galote, nad názvem mého antikvariátu. On je totiž labutí písní všech starých poutivých antikvariátů v této zemi, kde

zaměstnanci milují svoji práci a snaží se sloužit lidem. A víte, mladý pane, že se o labuti, která před smrtí zpívá, zmiňuje již antický básník Ovidius? A také řecký dramatik Aischylos? A u nás, tady na Vltavě, žije dokonce cygnus cygnus neboli cygnus musicus čili labuť zpěvná. Říká vám něco jméno Alfred Brehm? Zoolog? Ten tvrdí, že labuť, když umírá, opravdu jaksi zpívá. Pozoruji někdy tyto nádherné ptáky barvy nevinnosti, jak někam letí. Mít křídla, přidal bych se k nim. Nemám je, a tak aspoň poslouchám, jak při odletu vydávají podivné zvuky. Znají často tak harmonicky!“

Pomyslel si, jestli by pan Štefek coby létající labuť vyndal z pusy fajfku, o které se nedalo tvrdit, že by voněla. Nebyl schopen sdílet jeho nadšení pro labuť, protože pěstička v hrudníku ne a ne povolit.

Pan Štefek ho ještě upozornil, že jeho vývěsní štít má cosi společného také s „labutí avonskou“, Williamem Shakespearom, neboť považuje tohoto dramatika a básníka za největšího umělce všech dob. Zavedl ho do své kanceláře a ukázal mu Sládkovy překlady všech Shakespearových dramát vázaných v kůži. Pochlubil se i dalšími vzácnými tisky, mezi nimi i se starou krásnou Biblí kralickou. Ty nebyly na prodej.

Knihy byly, jak se na antikvariát sluší, všude. I v malé místnosti s psacím stolem a židlí.

„Vaše kůča, pane Galote,“ usmál se pan Štefek.

Jak mu za ni byl vděčný!

Asi týden po příchodu do antikvariátu, zahrabaný mezi knihami ve své kůči, uslyšel jasný a ostrý soprán volající na pana Štefka. Neodolal, aby se na tu ženu nešel podívat. Byl to jen okamžik, když stáli mlčky naproti sobě, ale Adam měl pocit, že s tou mladou ženou se zelenýma očima nemluví naposled. Ba co víc, tušil, že to bude něco velice intenzivního, co je jednou spojí. Co to bude, ještě netušil.

„Karina,“ představil ji pan Štefek a zelenýma očima se mihl zájem.

Řekl jí své jméno.

„Galot, Galot, ale to je od původu francouzské jméno!“

„Nevím, nikdy jsem po původu svého jména nepátral.“

„Na všechno francouzské je Karina citlivá, studuje totiž francouzštinu. Jen co dokončí vysokou, odstěhuje se za svou matkou do Paříže.“

„A ták.“ Adam chtěl říct několik francouzských vět, které se kdysi naučil, ale pak si uvědomil, že by vypadal jako debil. Proč nechtěl právě před tou krásnou bosorkou v dlouhé pestrobarevné sukni, za kterou by se nemusela stydět žádná cikánka, vypadat jako debil? U ostatních lidí mu bylo lhostejné, jak vypadá.

„Dobrý podvečer! Tady jsi, hledám tě po celém Starém Městě!“

Stál před nimi mladý muž, týpek, jaké Adam nesnášel. Manekýn s černýma očima, vlasy na krátko a černé strniště fousů. Vysoká štíhlá postava s širokými rameny. Z každého pohybu bylo cítit sebevědomí pohledného muže. A bosorka? Pusa od ucha k uchu,

připomínala špice, toho psa, u kterého máte pocit, že se pořád směje.

„Říkala jsem ti přece, že jdu za panem Štefkem.“

„Opravdu?“ zeptal se roztržitě.

Pověsila se na něho: „Je tak milý, že je milý, pane Galote.“

Karina i Dalibor, kterého oslovovala trapně „Dale“, odešli a pan Štefek považoval za nutné Adamovi povědět, kde ke Karině přišel. Je dcerou jeho starého známého, který nyní pracuje v Paříži v diplomatických službách.

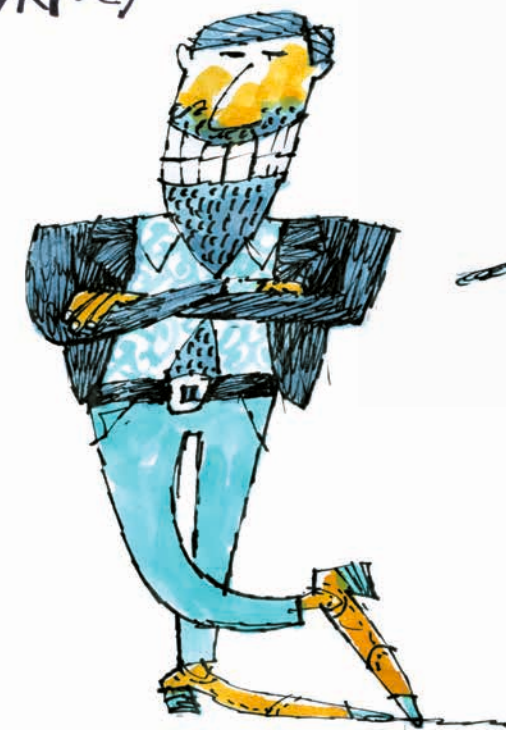
Adam si představil ten šťastný páreček, jak se prochází Paříží, zatímco on sedí v zatuchlém pražském antikvariátu, přijde pak do svého podnájmu mezi čtyři vlhké plesnivé zdi, sedí tam a neví, co s časem.

Asi za dva dny se v antikvariátu objevila Karina znovu. Pes, kterého si vedla na vodítku, nebyl usmívající se špic, ale malý chrt. Adam měl rád psy, jenom chrty, obzvláště ty malé, drzé a nevychované, by škrtil. Přesně takový byl Karinin Kajda. Byl ho plný antikvariát, všude šmejdil a čichal. Pan Štefek je pozval do své pracovny, chtěl dát zvířeti pít, ale nemohl najít žádnou misku. Použil tedy svůj oblíbený sto let starý pohár. Byl na štopce a Adam čekal, kdy ho to prašitěné zvíře, které mezi pitím vody vrčelo, převrhne a rozbije. A aby toho nebylo málo, objevil se ve dveřích Dal. Nesl Karině jednu chcíplou gerberu, byl veselý a rozverný, mrckoval, jak se na chlapa vůbec nesluší. A pan antikvariátník se usmíval, i když voda byla rozlitá a pohár ležel prasklý na zemi. Karina se několikrát omluvila a bylo na ní znát, že ty omluvy myslí upřímně. Co má udělat, aby ho ten šťastný páreček přestal iritovat?

Cinkl zvonek – znamení, že někdo vešel do krámu. Pan Štefek vyběhl ze své pracovny k zákazníkovi a Kajda na něj neurvale štěkal, což Karina s Dalem považovali za náramně směšné a smáli se tomu. Adama jejich smích popuzoval. Byla v něm arogance vyrovnaných lidí, kteří měli v hlavách jasno, on vyrovaný nebyl. Psímu žertu se nedokázal smát. Všichni odešli do prodejny, Adam využil příležitosti a zavřel zvíře do Štefkovy kanceláře. Škrábalo na dveře, vztekalo se, chtělo ven.

„Milý Kajdo, ty kreaturko, ty vychrtlá hyeno, bastarde, ty přijdeš určitě do psího pekla. Ale teď ti připravím peklo já, aby sis zvykl!“ A tak ho tam nechal. Pes byl v šoku, takové ponížení asi v životě nezažil.

DALIBOR
(DŘÍVE)

Když si Karina za hodinu, kterou vyplnila s panem Štefkem a Dalem klábosením o blížící se svatbě, na Kajdu vzpomněla, utíkal pan Štefek do své kanceláře. Kajda chcípal na zemi a tvářil se, že prožívá poslední hodinku svého života. Falešně psí oči se obracely v sloup, vzdychal a hekal. Karina ho vzala do náruče, pusinkovala ho a hladila. Škrábance na dveřích antikvariátníkovy kanceláře byly tou poslední kapkou Adamovy trpělivosti. Zavřený pes byl jenom začátek.

V den svatby Kariny s Daliborem prožíval Adam v antikvariátu nádherné chvíle klidu. Pana Štefka si ty dvě hrdličky vzaly za svědka a Adam byl v krámu sám. Přišlo jen pět zákazníků

a našťestí hned vypadli. Mohl promýšlet první krok svého plánu.

Adam předpokládal, že se ten krásný páreček v antikvariátu objeví brzy po svatbě, ale nestalo se tak. Uplynul týden, čtrnáct dní, nic. Pana Štefka se nezeptal, proč za ním nezajdou. Nechtěl vzbudit podezření, že ho zajímají.

Za tři týdny potkal konečně v antikvariátu Dalibora, který čekal, až se pan Štefek vybaví s jedním zákazníkem. Zeptal se ho, co že přišel sám.

„Karina je v tom, Adame, právě tu zprávu nesu panu Štefkovi. Určitě bude mít radost.“

„Jeho další dítě?“

„Jaké další dítě?“

„Přece kromě vás dvou.“

Dalibor se zasmál a nijak to nekomentoval, ale z jeho smíchu vyskakovala hrdost nastávajících otců, která Adamovi připadala vždycky trapná.

Za několik měsíců přišel do antikvariátu mladý pár i s miminem zvaným Jiříček. Karina jej ukazovala panu Štefkovi a vyprávěla, co všechno již umí. Adam si vzal Dalibora stranou:

„Ty ani nežárliš, když máš tak pěknou manželku, Dale?“

„Měl bych?“ ptal se spíš sebe než Adama.

„Po porodu je ještě krásnější.“

Tu větu Daliborovi pošeptal, aby navodil atmosféru spiknutí a aby ho k sobě připoutal. Už dávno pochopil, jakou má tajemné šeptání moc.

„Víš, no, chlap by na Karinu...“

Adam přiložil prst ke svým rtům a dal tak Daliborovi najevo, aby ztlušil hlas, a donutil ho, aby taky šeptal.

„Tobě to můžu říct, Adame, známe se už přece dobře. Víš, je tu jeden chlápek, můj kolega z výzkumáku, sportovec, takový hranál, bedna... Když jsem přivedl Karinu do práce a všem ji představil, fascinovaně na ni hleděl.“

„Dale, z Kariny bude přece každý chlap paf... Ale nebyl to jenom tvůj dojem?“

„Víš, co byl můj dojem?“ řekl zase víc nahlas a Adam si opět přiložil prst ke rtům, „že i ona na něho tak nějak divně civěla.“ dodal už tišeji.

„No když je to takový chlapák...“

Z Dalova pohledu Adam pochopil, že tal do živého, jak se říká. Dal si uvědomil, že Marek, tak se ten muž jmenoval, může být díky své maskulatuře pro ženy zajímavější než nějaký Adonis se štíhlým tělem. A pak na Adama chrlil všechny obavy, všechny mindráky a všechnu nenávist vůči Markovi. Poslouchal krasavce, jak se světuje a ani netuší, jaké perly sype do jeho nastavené dlaně.

„Nehraješ volíš, Adame?“

Přijď za náma. Chodíme v úterý večer. I s Markem.“

„Rád.“

Přecenil ses, Adame, a jsi trapný. Nejslabší hráč na hřišti. Když máš dát smeč, úspěšně se mineš, a při bagru dostaneš do nohy křeč. Vypadáš jako špatně povedený klaun. Ostatní se nad tvým výkonem na hřišti ušklíbají, ale jsou tak zdvořilí, že nikdo nic neřekne. A to tě ponižuje. Neponižuje

tě toho příliš? A tak se budeš mstít dál? Jasně, nejsi tu přece kvůli volejbalu!

Jakmile dohráli, šli do sprchy. Když uvidí takový chudáček, jako je Adam, někoho takového, jako je Dalibor, může si stokrát říct, že jsou tyhle týpci jen trapní povrchní manekýni, ale stejně je vyjevený, zakomplexovaný a naštvaný sám na sebe, že byl líný cvičit. Když ale uviděl namakaného Marka, pomyslel si, že je to velká zdeformovaná kysna, která má v hlavě nanejevš piliny. Dal ale uvažovat jinak, evidentně postavu toho býka, nacpaného anabolickými steroidy, obdivoval. Projevil se u něj paradox krásných lidí, kteří závidí někomu jinému. Dal se rychle osprchoval a vyběhl ven. Adam si počkal, aby se s Markem utírali zároveň:

„Mám skvělou francouzskou kolínskou, nechceš ji taky použít?“ zeptal se Marka.

„Super!“ vykřikl Marek a hned si ji nastříkal za uši, do podpaží a ještě na zápěstí.

Před stadionem je Marek pozval na pivo. Dal se omlouval, že má nějaké vyřizování. Marek se nenechal odbýt. Patřil k lidem, kteří nejsou zvyklí, aby někdo odmítl, co navrhuje. Dal rezolutně prohlásil: „Jdu na tramvaj!“

Adam se otočil k Markovi, pokrčil rameny a spěchal za Dalem. A ten hned v tramvaji spustil: „Viděl jsi, jak se vnucoval? Věděl, že musím za Karinou a za malým, a počítal s tím, že když s ním nemůžu do hospody, pozvu ho k nám.“

„No tu radost jsi mu neudělal! Ale co když si vymyslí nějakou fintu? Sleduj

dobře, kdy se vytratí z výzkumáku. To je jediný čas, kdy se ti dva můžou potkat.“

„Jasně, Adame, jsi fakt kámoš.“

„Tak už padej, ať Karina nečeká.“

„Viděla by raděj tu hranatou bednu!“

Neodporoval mu. Jeho hra se začala úspěšně rozvíjet.

Málokterá ženská odolá pozvání na vyzkoušení nějaké voňavky. Když nabídl Adam Karině, aby si přičichla k jeho kolínské, hned k němu přistoupila a pak vzdychla: „Božská!“

Adam jí hned stříkl vůni za ucho.

„Co děláš, Adame, je to přece mužská vůně!“

„A v tom je nějaký rozdíl?“

Karina vyprskla. Stříkla si vůni na zápěstí a neustále k ní čichala: „Je fakt úžasná!“

Asi za dvě hodiny po jejím odchodu se přičichl k antikvariátu Dal. Stál za oknem a různými posušky volal Adama ven. Adam dělal, že Dala nevidí. Musel si přece vychutnat rozčilení a zoufalství krasavce měnicího se v Othella.

Ocitli se tvář v tvář.

„Použila Karina tvoji kolínskou?“

„Jakou? O ničem nevím.“

„Smrděla stejně jak Marek, když

jsme se tehdy bavili u plavečáku.

Tvrдила, že je to voňavka od tebe.“

„Tak to je už, Dale, trochu moc! Já a nějaká voňavka? O této naší rozmluvě ale Karině nic neříkej, měla by podezření, že ti pomáhám odhalit její nevěru.“

Slíbil, že neřekne. Slib Adamovi nestačil. Dal musel přisáhat na Jiříčka. Teatrální, ale účinné.

„Jak ti jen tvoji pomoc oplatím, Adame?“

„Nemusíš nijak! Vím, jak ti v této situaci je.“

Chápavý Adam věděl, že si Dal bude vymýšlet stále absurdnější obvinění a jednoho dne to už Karina nevydrží.

Asi za tři dny po tom, kdy se dozvěděl, že se Karina s Daliborem rozvádí, oznámil panu Štefkovi, že v antikvariátu končí. Svoji hru úspěšně dohrál a v Praze ho už nic nedrželo, což ovšem antikvariátníkovi nesdělil. Pan Štefek mu řekl, že ho to mrzí.

„Ale chápu, pane Galote, že se chcete vrátit k původnímu povolání.“

Nastoupil v Brně na gymnázium a událost s Karinou a Dalem mu nešla z hlavy. Několik dní měl ze své „pomsty“ (Za co? Za svůj zpackaný život? Za ztroskotané vztahy? Za svou

samotu?) uspokojivý pocit, ale pak ne a ne tu událost vytlačit ze snů. Budil se zpocený, chvílemi se i dusil pláčem. Mohl si stokrát opakovat, že jedna hloupá voňavka nebyla přece důvodem k rozvodu. K tomu by tak či tak jednou došlo. Třeba kvůli Dalově chorobné žárlivosti nebo kvůli něčemu jinému. Nepomohlo to. Vina mu skřípala v mozku dál.

Jejich škola pořádala zájezdy do Prahy. Několikrát tam se třídou jel, ale nikdy se neodvážil navštívit pana Štefka. Stalo se tak až jednoho listopadového podvečera po osmi letech. Z dřívějších procházek Prahou věděl, že antikvariát je už zavřený, znal ale adresu, na které pan Štefek bydlí. Zazvonil, otevřel mu asi desetiletý kluk s nepřehlédnutelnými výraznými zelenými očima.

„Ty jsi určitě Jirka, že?“

To už stál ve dveřích i pan Štefek a zval ho dál. Kdysi černé vlasy byly šedé, mohutná postava se jaksí scvrkla do sebe. Stále zahalený kouřem ze svojí dýmky pokašlával a snažil se, aby se kašle brzy zbavil. Až se mu to podařilo, přivítal Adama pro něj tak typickým laskavým přátelským gestem – rozpraženou náručí. Poslal pak kluka do vedlejšího pokoje.

Mluvili o antikvariátu, o politice.

„A kde jste přišel, pane

Štefku, k Jiříkovi?“

Panu Štefkovi zacukala víčka,

jako by se bránil slzám:

„Je to smutný příběh. Karinu byste nepoznal, hrozně pije...“

Sen o Paříži se rozplynul, pomyslel si Adam.

„A Dal má novou rodinu, tři děti a o Jirku moc nestojí. Sem tam si ho vezme k sobě, ale asi to tam není dobrý, kluk už tam nechce chodit. A tak je víc u mě než u matky. Není s ním lehké pořízení, nechce se učit, pořád jen hry a počítač, nedokážu ho od laptopu odtrhnout!“

Adam sevřel pěsti, nadechl se, užuž se chtěl panu Štefkovi přiznat, ulevit si od toho, co způsobil, ale k čemu by to bylo?

Z pokoje, kde si hrál Jiřík na počítači hry, se ozvalo panovačné zaštěkání, kluk otevřel psovi dveře a do pokoje vběhl, panebože, Kajda! Jeho štěkot rozpoutal v Adamových uších běsnění, ve kterém se několikánásobným echem ozývalo slovo „vina“. Panebože, co s tím, jak se s tím vším vyrovná? I po osmi letech to všechno bylo pořád intenzivní, jako by se to všechno stalo včera.

Za týden se Adam objevil u pana Štefka znovu. Podařilo se mu Jiříka přesvědčit, aby se s ním trochu učil. Za další týden už spolu chodili

po Praze. A o prázdninách přijel Jirka do Brna, aby se podíval na brněnskou přehradu. Vůbec mu nevadilo, že je s nimi na parníčku starší paní, kterou Adam oslovoval „Magdo“. Jen Kajda s nimi nebyl, toho musel Jirka nechat u Kariny. Věděla Jirkova matka, že se její synek spřátelil s Adamem, chlápkem z antikvariátu? Možná ano, možná ne, ale nejspíš jí to bylo úplně jedno.

■

Life

„[...] S krásou Neapole to je tak trochu švindl. Neapol není krásná, pokud se na ni nedíváte zdálky. Zdálky to leží zlatě ve sluníčku, moře je modré, jak si jen můžete představit, tuhle napřed pěkná pinie, tamhle to modré je Capri, Vesuv vydechuje kousek bělavé vaty, Sorrento daleko a čistounce svítí, - bože, je to hezké. A pak se udělá soumrak, vše promodrá a proskočí světélky, a teď to je celý polokruh jiskřiček, a po moři se nese loď a svítí zelenými, modrými, zlatými světly: bože, je to hezké!

on

Ale pojď do města, člověče; putuj ulicemi, mrkej na vše českými kukadly a těš se jak můžeš z malebnosti tohoto života; za chvíli ti bude z něho trochu nanic. Snad jsou ty ulice pitoreskní; ale rozhodně jsou velmi ošklivé. Potloukáš se pod girlandami špinavého prádla, raze si cestu mezi všelikou verbeží, osly, všiváky, kozami, dětmi, auty, koši se zeleninou a jinými podezřelými svinstvy, dílnami, jež vyhřezly přes chodník do půl ulice, odpadky, plavci, rybami, drožkami, hlavaticemi, kameloty, načesanými holkami, umazanými haranty rozvalenými na zemi; všechno se tlačí, povykuje, řeže bez milosti do hovad, vyvolává, nabízí, řve, práská bičem a šidí. Jak se zdá, pravým živlem Neapolitána je něco prodávat; vezme se židle, staré šle, tři svíčky a smradlavá kambala; pak se nad tím po celý den zpívá jakési zaklínání, a to je obchod smíšeným zbožím. Tuhle ubohý slepec prodává sedm holí; slituješ se a kupuješ jednu; ubohý slepec chce za ni dvacet lir, ty mu dáš pět a jdeš; vez tedy, že jsi se strašně napálil. Tady jde chlapík, nese na rameně židli, a aby mu nebylo smutno, troubí si pochod na křídlovku. [...]"

a plastic chair

Karel Čapek
Italské listy, 1923

„I bloudit, i být němý,
i být bezmocný v boží
dlani je veliká rozkoš
a velký prospěch.“

K. Č.

S těmito lidmi se můžete potkat den co den na tom samém místě, pokud ho ovšem znáte. Což rozhodně nebyl můj případ. Sotva jsem věděla, kde v tom italském městečku stojí můj hotel, ale něco nahoře mne k nim postupně stejně zavedlo. Neomylně. Jako bych tam šla snad už tisíckrát. Na první pohled žijí kouzelný život – moře, žádný velký stres nebo povinnosti a všude kolem parta kamarádů a přátel. Ale když se s nimi dám do řeči, ne všechno je tak idilicky zalité sluncem jako zdejší pobřeží. Antonio celý život dřel – kopal hroby – a před nedávnem mu zemřela žena. Paolovo tetování není ze salónu, ale z vězení (na příčinu se raději neptám, ale ten obrázek je opravdu velký a práce na něm musela trvat hodně dlouho...). Každopádně zločin, za který Paolo seděl, určitě spáchal, o tom není pochyb, kývají vševědoucně moji noví přátelé.

Daně, inflace, instagramový post, válečné konflikty nebo umělá inteligence nejsou témata, která je trápí. V tomhle světě je mnohem důležitější, jestli zítra vyjde slunce. Jejich lehkost bytí, tahle malá italská anarchie, je nádherně nakažlivá. Lidé jsou to hlasití a intenzivní, ale zároveň otevření a srdeční. Vítají mě jako starou známou, přitom jsem přiletěla před pár hodinami. Atmosféra je tak opojná a intenzivní, že o tom snad začínám i pochybovat. Automaticky mne zvou ke stolu, kde si vychutnávají svůj pravidelný společný oběd. Když je počasí pěkné, není odpoledne, kdy by nepřišli na pláž, nevystavili slunci (i pohledům kolemjdoucích) svá do bronzova opálená těla, nekecali o všem a o ničem a hlavně si ze sebe nedělali legraci.

Smích a dětský olej místo sunblocku, těstoviny a pivo jsou zásadními ingrediencemi jejich italského oběda. Jen si stačí půjčit plastové židle a prostě žít, protože chuť k životu jim nikdo a nic nevezme.

Na druhý den zvolím jinou trasu směrem na pláž. Chci se nechat překvapit tímhle netypicky krásným městem. Předě mnou se otevře špinavě malebné náměstí. Procházím se a sleduji všudypřítomný frmol každodenního (ne)obyčejného života. A najednou ve zmeti italštiny a rachotu vesp slyším svoje jméno: „Liisaaaaa!!!“ Překvapeně se rozhlídnu kolem a rozpoznám Paolovu tvář s pusou od ucha k uchu roztlemenu: „Pojď na espresso!“ Jako u vytržení přikývnu. „Kam jdeš?“ zeptá se mě s nadšením, že mě vidí. „Jdu na pláž!“ odvětim kopajíc do sebe náprstek kávy. „Tak to je skvělý, já taky! Hodim tě autem!“ Musím se nahlas smát, když si sednu do jeho totálně zasviněného fiata. Opravdu jsem přijela včera? Nežiju tady náhodou odjakživa?

V hlavě mi zní melodie písničky Hey mambo Italiano, když pomáhám natahat k vodě červené plastové židle z občerstvení nad pláží a mám pocit, že kdyby teď měl přijít konec světa, nemohla bych být na lepším místě.

Eliška Křenková
& Leica M6, 2023

Naše návštěvnické centrum kromě pravidelných prohlídek pivovaru a speciálních nabídek Pivnice Na Štokách organizuje také velmi pestrý program. Úplnou novinkou je talkshow Na tři s Mirkou, kterou připravuje i uvádí pěvkyně a moderátorka Mirka Časarová. S velkým zájmem se setkala přednáška dálkové plavkyně Abhejaly Bernardové či beseda s bývalou velvyslankyní Evou Filipi. Vystoupil zde také populární hudebník Varhan Orchestrovič Bauer a do předvánoční atmosféry návštěvníky skvěle naladil zpěvák Petr Bende.

Vyhlásili jsme třetí ročník soutěže BernardChef pro studenty gastronomických škol a nadšené amatéry. Cílem soutěže je vyhledat a podpořit fortel, originalitu a kreativitu talentovaných kuchařů a podpořit výuku tohoto oboru. Do soutěže se přihlásilo několik desítek zájemců, ze semifinále vzejdou čtyři finalisté, kteří budou vařit o titul koncem ledna 2025 v našem návštěvnickém centru v Humpolci.

Zsolti Katona se stal náhodným svědkem a také účastníkem mimořádně vypjaté situace. Do řeky sjelo auto, ve kterém bylo dítě. Dveře dodávky postupně se nořící pod hladinu nešly otevřít, muži se ale podařilo šestiletého chlapce včas přesvědčit, aby otevřel okénko, kterým ho z vozu vytáhl. Rodinný pivovar Bernard jeho příkladný čin odměnil Bernardovou cenou – velkým zlatým srdcem, certifikátem a také pivem na rok zdarma.

Na letošní svátky jsme uvařili dvě unikátní piva. Prvním z nich je Adventní speciál Bernard, polotmavý ležák, který je se svojí podmanivou vůní a chutí ideální volbou v předvánočním čase v útulných hospodách a restauracích. Koření pro druhou sváteční novinku, Ležák s chmelem z Vysočiny, narostlo kousek od pivovaru na svahu za městem. Na loni založené chmelnici v nadmořské výšce 560 metrů pěstujeme šest odrůd chmele. Letos jsme tu sklízeli poprvé.

Už mnoho let oceňujeme certifikátem kvality provozovny, které svědomitě pečují o to, aby zákazník dostával to nejlepší pivo. Že je restaurace nebo hostinec držitelem certifikátu, se zákazníci nově dozvědí z velkých bronzových desek na fasádě provozovny. Certifikáty i bronzové desky si postupně přebírají zástupci oceněných podniků přímo v pivovaru.

Na třídě Tomáše Bati 407 ve Zlíně jsme otevřeli novou, už desátou značkovou prodejnu. Nabízí kompletní sortiment našich piv v lahvích i sudech, zápůjčku perfektně vysanitovaných výčepů a také kompletní sortiment sklenic, dárků a značkového oblečení.

Na trh jsme uvedli pátý ročník naší pивní pálenky. Je vyrobena z lahodného, svrchně kvašeného speciálu Bohemian Ale, ze kterého získává unikátní vlastnosti. Do pálenky se skvělým způsobem propisuje chuť sladu, někdo v ní může cítit až karamelové tóny. Křehká čistá, silná, ale hebká pálenka voní po bylinkách a koření – pivo, ze kterého pálíme, obsahuje třeba koriandr.

Jsme Pivovarem roku 2024. Ocenění nám udělilo Sdružení přátel piva, které svoji soutěž vyhlašuje pravidelně již od roku 1990. Také jsme získali čtyři ocenění pro naše piva. Kategorii světlých výčepních piv vyhrál Bernard Desítka, v kategorii světlých ležáků je nejlepším Sváteční ležák Bernard, třetí je Bernard Dvanáctka. Na druhém místě mezi tmavými pivy je Černý ležák Bernard.

Po letní odstavce se počátkem října opět rozjela výroba v naší humnové sladovně v Rajhradě u Brna. Na úvod poželal dobrému dílu a lidem ve sladovně převor místního kláštera. Od té chvíle se tři desítky zaměstnanců v kontinuální výrobě nezastaví až do května. Rajhradská sladovna do příchodu teplého letního počasí zpracuje více než 8 tisíc tun kvalitního ječmene z okolí a z Vysočiny. Vyprodukuje až 6,5 tisíce tun sladu, jehož největším odběratelem je náš pivovar v Humpolci, část produkce odeberou české a zahraniční minipivovary.

ROSA NEO RAUCH CH LOY

Saští umělci Rosa Loy (*1958) a Neo Rauch (*1960) patří bez nadsázky v současnosti k nejvýraznějším evropským výtvarným umělcům. Oba studovali na prestižní lipské Hochschule für Grafik und Buchkunst, známé díky jejímu zaměření nejen na knižní kulturu a ilustraci, ale i díky výuce figurální narativní a monumentální malby s důrazem na dokonalé zvládnutí tradičních malířských a kresebných technik. Svou životní i profesní dráhu spolu sdílejí již od roku 1985, spolu zažili znovusjednocení Německa i svou vzletnou dráhu hvězd bývalého „Ostblocku“ v devadesátkách. Svět objevil Neo Raucha v roce 1997 a posléze na prahu nového tisíciletí díky americkému uměleckému trhu, Rosa Loy, resp. Sibille Rauch, vystavuje ve světových galeriích tak trochu se zpožděním, ale o to více je žádanější po první dekádě naší éry do současnosti.

Rosa Loy
Der Tag, 2019
Instalace, 180 x 90 cm

Neo Rauch
Nachhut, 2011
Patinovaný bronz
193 x 95 x 175 cm

Neo Rauch
Die Jägerin, 2011
Patinovaný bronz
227 x 103 x 70 cm

Neo Rauch, neúnavný bard Nové lipské školy, vtahuje diváka ve svých velkoformátových kompozicích do neuvěřitelného světa magických obrazů plných rozličných archetypů s uměleckou citací na zdánlivě nesouvisející příběh v expresivní imaginaci, čerpající z hluboké znalosti nejen německé historie a mytologie. Nejednen historický odkaz najdeme rovněž v jeho koníčku – sochařské práci. Ani kůň, ani pes, ani snad lev, podobou však kentaur, trochu netradičně v předních hominidních partiích se stříhem měšťanského obleku, v rukách třímající dva kanystry – tak se nám představuje v životní velikosti bronzová statue *Nachhut*. Sáhodlouhou historií vracející se k nové éře „zakládání“ po pádu Berlínské zdi připomíná *Der Ergründer*, muž se sbíječkou v dokonalém soustředění na práci. A není dost velkých symbolů a není malých ideí – myšlenka rozkvetla ve spojení ženské náruče u subtilní sošky *Idea*. Protikladem mužské stagnace je Rauchova socha ženské lovkyně v bronzu *Die Jägerin*. Oproti klasickému spojení lovce s dravcem je to žena s dlouhými vlasy, v jakýchsi letních šatech a sáčku a v ikonické obuvi značky Converse. Na jejím předloktí vsedě kraluje sova – symbol moudrosti, ale i archaický talisman, který chránil před zlými silami a přinášel štěstí, například pro tuto novodobou Athénu, v jejímž záhadrí a u jejího srdce ochraňuje své blízké, svou rodinu.

Svůj jedinečný malířský styl odkazuje Rosa Loy k surrealismu a romantismu. Ráda pracuje i s motivy německých pohádek plných víl, skřítků, podzemních říší mágů a kouzelných diadémů. V instalaci *Der Tag* dřevěných stoliček různých velikostí, praktických to pracovních štokrát, si v metafoře ženy ulehčují až sisyfovskou naskládanou rutinu úkonů, činností i odpočinku. Nahoře pak v bílé pozitivní neutralitě jakási chapadla „Dne“ vše propojují a korunuji.

Neo Rauch
Idea, 2011
Patinovaný bronz
31,5 x 9 x 11,5 cm

Neo Rauch
Der Ergründer, 2023
Patinovaný bronz
40 x 15 x 21,5 cm

Oceán jsme my

Abhejali Bernardová | plavkyně

Vesmír je hodně inteligentní, pokud mu nepřekážíme.

Lidé vás znají hlavně jako dálkovou plavkyni. Vy o sobě ale píšete, že hlavním cílem pro vás je stát se lepším člověkem. Kdo je dobrý člověk?

Podle mě znamená být dobrý člověk to, že žijete v souladu se svým vědomím a svědomím. I když si někdo zrovna může myslet, že podle něj děláte věci dobře, nebo špatně, hlavní je, že to vím já. Takže žít tak, abych na konci dní – a vlastně každý den – byla se svým svědomím sžitá, v míru, v klidu. A nechat svět kolem lepším, než kdybych tu nebyla.

Tedy neřešit jen své nitro, ale i dění okolo?

To spolu určitě souvisí. Nemůžu být vnitřně nazlobený člověk a u toho dělat dobré věci navenek. Musím být spokojená sama se sebou, pak to můžu předávat i dál.

A co být vevnitř smířen, ale nestarat se o svět? V nadsázce se zavřít do jeskyně a meditoval?

Cesta Sri Chinmoye, kterou jsem si zvolila, je v tomto směru moderní; člověk v oné pomyslné jeskyni zavřený není. Na druhou stranu, kdyby to někdo zvládl a věnoval světu svoji dobrou vůli a lásku, ani to není špatně. Já bych to nezvládla, proto jsem ráda za to, že můžu chodit na besedy s lidmi. Jako třeba nedávno v pivovaru Bernard – obohacuje mě to, dává mi to smysl. Právě v Humpolci za mnou po besedě přišla jedna paní. Měla jsem tam graf o tom, že když plavu, nikdy to není přímá cesta, stále tam jsou vlny a proudy. Proto všem říkám, jak je důležité mít v životě cíl. Kdybych ho já v moři neměla, budou mě proudy tahat nahoru a dolů a já vlastně zapomenu, co tam dělám.

Metafora života?

Pro mě velká. A ta paní mi po besedě povídá: Já jsem si sem přišla pro ten cíl. Já jí ho nedala, ona si ho musela najít sama. Ten nejhlubší, celoživotní cíl můžeme nazvat snahou být dobrým člověkem. Do toho se přidávají cíle menší, které nás ideálně pořád směřují k tomu hlavnímu. Mě teď třeba čeká překlad mé knihy do angličtiny, ale připadá mi, že menší cíle mi přichází do cesty samy, když jsem správně vnitřně naladěná.

Jak to myslíte?

I u dálkových přeplaveb jsem měla původně jen pomáhat kamarádce. Anebo kniha. Člověk tuší, že to, co zažil, by vydalo na vyprávění, jenže pořád máme spoustu věcí a není čas, nejsem ještě tak stará, abych musela vzpomínat. Ale pak přišel covid, najednou jsem měla časový prostor.

Vesmír je inteligentní?

Hodně inteligentní, pokud mu nepřekážíme. Poohlížím se i po dalších sportovních cílech, ale vždycky to musím zarezonovat. Běhat nebo plavat se toho dá hodně – a vždy, když se pro něco rozhodneme, něco jiného ztratíme. Indikátorem, že to, co dělám, mě směřuje správným směrem, je pocit vnitřní spokojenosti, vnitřního štěstí.

Jak podle vás vesmíru nejvíc překážíme?

Je v tom naše ego, naše mysl. Moje cesta meditace spočívá v tom, že se člověk snaží ztišit mysl a ponořit se do srdce; právě naše srdce podle mě vnímá vesmír, ten přirozený řád věcí. Mysl naopak říká: Jdi tudy, tak ne, tudy nechod, jdi jinudy, pořád o sobě pochybujeme, jestli jsme dostatečně

dobří. A do toho ještě vstoupí ego: Já jsem dobrá, já toho tolik přeplavala... Je velmi snadné do toho sklouznout. Vnímat sám sebe je celoživotní proces.

O čem se to bavíme? Je to filozofie? Náboženství? Duchovní nauka?

Za mě duchovní cesta – někde začnete a někam se posouváte. Cesta je krásné vyjádření tohoto neustálého pohybu.

Na svoji duchovní cestu jste se vydala v roce 1995. Pardon, nepůsobila jste na okolí výstředně?

Bylo to výstřední. Slovo meditace nebylo moc známé, také jsem se stala vegetariánkou a do toho začala běhat, protože filozofie Sri Chinmoye je to, co všichni známe, jen si na to v dospělosti často nevzpomeneme: Ve zdravém těle zdravý duch. Ale nebylo to tak, že bych byla nešťastná a vědomě hledala něco, co mě učiní šťastnější. Žádný únik. Ani já jsem upřímně moc nevěděla, co znamená meditace nebo aspirace.

Aspirací bylo míněno co?

Hlad či pláč po poznání. Což je vlastně i moje současné jméno. V doslovném překladu znamená Čistá voda, ale duchovní význam, který mám od Sri Chinmoye, je právě Pláč srdce po poznání.

Proč pláče?

Není to smutný pláč. Je to pláč po něčem, co nemáme, ale vnímáme, že to potřebujeme. Ve škole nás učí, jak používat hlavu, ale ne srdce. Stále nemáme úplně dané, že tak jako si potřebujeme večer osprchovat tělo, je potřeba osprchovat i naše nitro.

„Vnímat sám sebe je celoživotní proces.“

To je meditace? Očista duše?

Určitě. Já medituji ráno a večer: ráno je to snazší, mysl je klidnější, připodobňuji to k tomu, že si vydolují své vnitřní bohatství, které můžu použít v průběhu dne, když se dějí nepříjemné věci. Večer naopak za sebou nechám vše, co se ten den událo, dobré i špatné. Už se stalo, nemá cenu nad tím hloubat a trápit se tím. Protože zítra se, doufejme, znovu probudíme a budeme mít další šanci.

Jak spolu souvisí péče o duši a zároveň o tělo? Ne každý duchovní směr dbá na obojí, ne všichni duchovně zaměřeni lidé běhají ultramaratony.

U nás určitě všichni nedělají takhle šílené věci jako já, ale většina lidí se aspoň snaží uběhnout dva tři kilometry, jít se projít. Sama cítím, že když se nehýbu, začínám být letargická, pohyb vám provětrá hlavu.

strašně nestíhají a nemají čas – ani na meditaci. Je to zvláštní, i mně se často děje, že nestíhám, snažím se zpomalit, ale doba po nás chce strašně spěchat. Potřebujeme se na chvíli zastavit, chvíli jenom být.

Kdyby vám někdo řekl, že chce medítovat, aby se zklidnil, ale nevidí v tom žádný vyšší smysl, co na to povíte?

Podle mě je to úplně v pohodě. Jiná věc je, že ten další rozměr pak možná začnete, protože když se ztiším a dokážu se ponořit do svého nitra, dám prostor myšlenkám, že existuje něco jako naše já – každý ho vnímáme, ať věříme v cokoli. Bylo tam v našich pěti letech, je tam teď. Naše tělo se sice mění a časem chátrá, ale pocit našeho já se nemění.

Nemůže pohled do vlastního nitra bolet? Nebojíme se, co tam najdeme?

Nedávno mi na našem Mírovém běhu asi desetileté dítě z ničeho nic řeklo: Já mám strach ze smrti. Lidé ale nemají rádi ani ticho, podle mě se ho bojí. Tohle hodně vnímám při plavání – mám špunty v uších, v noci nic nevidím, hmatám jen tekutou vodu, chuť je konstantně slaná; smysly, na které jsme zvyklí a rozptylují naši pozornost v každodenním životě, jsou najednou utlumené. V tu chvíli se dívám sama na sebe, na svoje myšlenky, jsem sama se sebou. A mám to strašně ráda, protože v běžném životě tolik možností nemáme. Asi máte pravdu, trochu se bojíme. Ale je to strašná škoda.

Dostáváte se ve vodě do jistého tranzu?

Záleží hodně na podmínkách – když s vámi voda hází a musíte řešit, že se nemůžete nadechnout kvůli vlnám, je to samozřejmě těžší. Ale jedna z mých nejkrásnějších přeplaveb proběhla mezi ostrovem Santa Catalina a Los Angeles. Plavala jsem v noci, voda byla relativně klidná, ani jsem neměla mořskou nemoc, a když jsem rozhrábla hladinu, objevil se fosforeskující plankton, jako by tam vodou letěly tisíce světlušek... Můj tým na doprovodné lodi mě každou půl hodinu krmí a pět minut před tím vždy zamávají, jestli chci něco konkrétního – tehdy mi přišlo, že mě pořád volají k lodi. Čas byl fluidní, utíkal strašně rychle.

Dostaví se v takový moment cosi jako splynutí s okolím, sounáležitost s celkem?

Myslím, že ano, hlavně v tom smyslu, že člověk pozbude pocit, že jsme pány vesmíru; přírodu víc zneužíváme, než abychom se cítili její součástí. Když se oceán rozhodne, že se dnes na druhou stranu nedostanu, tak se tam nedostanu, ať mám hlavu sebesilnější a tělo taky. Jsem najednou součástí všeho, tím spíš, že neplavu v neoprenu, takže vnímám chlad, sílu živlu, něco podobného asi zažívají horolezci v horách. Když vidíme rozlehlost oceánu či velehor, jako by na nás něco vnitřně ťukalo: Podívej se okolo, je tu ještě něco jiného než to tvoje malé já. Byla jsem teď v ostrovním státě Niue uprostřed Pacifiku, kde dva měsíce v roce ani neloví ryby, naopak jim tam dávají do vody kokosy, aby je

ABHEJALI BERNARDOVÁ

Narodila se v roce 1977 jako Petra Bernardová v Chebu, jméno Abhejali získala od svého duchovního učitele Sri Chinmoye, jehož cestě se věnuje od roku 1995. Postupně přeplavala sedm průlivů, které jsou součástí projektu zvaného Oceans Seven: když v roce 2018 zdolala Cookův průliv mezi Severním a Jižním ostrovem Nového Zélandu, dokázala to jako teprve desátý člověk v historii. Absolvuje i extrémní běžecké závody a dlouhodobě běhá Mírový běh, nejdelší štafetový běh na světě. Pracuje jako překladatelka, napsala autobiografii Dokud voda neskončí. Se Stanislavem Bernardem nejsou nijak příbuzní.

pořádně nakrmili, děti se nemají moc koupat, aby ryby nerušily... My jsme zvyklí, že si koupíme rybu v supermarketu.

Slyšel jsem v tomto ohledu trefný výraz: Že je naše doba disconnected, odpojená.

Míněno od přírody, od reality.

Překládám knížku od kamaráda, který se věnuje meditaci čtyřicet let a řeší, že zatímco na jedné straně spektra vědomí jsme úplně oddělení sami od sebe i od druhých, na druhé je naopak jednota. A stranu oddělení krásně přirovnává k vlně. Vlna si myslí, jak je důležitá, jak je individuální, ale ona vzniká z oceánu, dojde k břehu, opadne – a zase se stává oceánem. I já si můžu říkat: Já jsem hezčí vlna, já mám větší sílu, mám krásnější bílou čepici... Jenže sama o sobě vlna není nic. K tomu jsem dospěla v meditaci: Oceán jsme my. Pak se hůř někomu ubližuje. Místo toho, abychom někoho potápěli, mu s radostí pomůžeme se zlepšovat.

Zároveň pořád řešíme zbesilost doby, všechny potíže okolo – jste i tak optimistka?

Věřím, že po noci přichází den a po dni zase noc, že pokrok je spirála. A že vesmír má svoji moudrost. Že se dokážeme něco naučit ze zkušenosti i zážitků, jakkoli se nám můžou nelíbit a zdát těžké.

Jak třeba vy sama řešíte třeba přetechnologizovanost 21. století?

Rozhodně jsem technologický človíček, a když najdu něco, co mi může zjednodušit život, používám to. Ale když jsem v dubnu běžela šestidenní závod, měla jsem sice staženou hudbu v telefonu, přesto jsem si ji nakonec nepouštěla, přišlo mi to zbytečné, rozptylující. Nakonec jsem byla offline šest dní

a bylo to strašně příjemné. V mnoha ohledech jsem se už přizpůsobila, třeba nosím fyzické peníze, jsem zvyklá platit telefonem. Ale chce to balanc, jako všechno v životě. Nic není úplně špatné, nic není úplně dobré.

Byť spolu řešíme hlubší témata, vy zároveň pracujete ve zlínském nakladatelství jako překladatelka. Protože se, čistě pragmaticky, musí z něčeho žít?

Ona spíš otázka zní – potřebuji si vydělat na živobytí, nebo potřebuji stále víc a víc? Jsou i taková lidé, přitom do hrobu si nic nevezmu. Já proti penězům nic nemám, samozřejmě je potřebuji sehnat na své přeplavby, ale беру peníze jako prostředek. Naše tělo je zase prostředek k tomu, abychom žili a je dobré se o něj starat, tak jako se staráme o auto, což je zase prostředek k tomu, abychom se někam dostali. Zase jsme u balancu, rovnováhy. I Baťa byl tak moudrý, že říkal: Osm hodin do práce, osm hodin spát, osm hodin na volný čas. V tom je dnešní doba lepší – ještě nedávno platilo, že čím víc člověk pracoval, tím víc byl obdivovaný, teď se rozhodně dbá i na jiné věci.

Jak si vysvětlujete, že zrovna ve sportu hraje takovou roli hlava?

Nic není čistě fyzické. Mně se moc líbilo, že slavný atlet Carl Lewis, který taky meditoval se Sri Chinmoyem, měl jednu z nejlepších startovních reakcí a říkal, že v ten moment úplně vypne mysl a jen čeká na výstřel. Hlava má obrovskou moc, někdo je nervózní, až zvrací – a kdyžby Carl Lewis neměl mysl prázdnou a vířily mu v ní různé obavy a myšlenky, může se zpozdít o setiny a tisíce sekundy, které ve sprintu hrají nakonec roli.

Takže stačí silná hlava – a i já můžu překonávat oceány?

Upřímně si myslím, že byste taky dokázal, kdybyste si dal cíl a měl vnitřní motivaci. Začnete se nejdřív otužovat, zlepšíte si styl – ale musí vám to dovolit hlava, protože spousta lidí si hned řekne: Proč bych to dělal, je to daleko, nebezpečné, voda studená.

Zvládneme tedy cokoli?

Kdybych si já řekla, že se teď dostanu na olympiádu, tak k tomu mé tělo nemá dispozice, ať budu medítovat jakkoli. Někaké tělo nám bylo dáno a v jeho rámci musíme pracovat. Ale můžeme se buď trápit tím, že jsme nešikovní, nemotorní – anebo si říct, že tohle je hlína, ze které chci vytvořit to nejlepší, co dokážu.

Je tohle za vás cesta celoživotní, pateticky řečeno až do posledního výdechu?

Myslím, že v nějaké fázi k tomu největšímu poznání dojdete, ale téměř na sto procent jsem si jistá, že pro mě to v tomto životě bude až do posledního výdechu (*úsměv*).

Říkáte to proto, že věříte v reinkarnaci.

Omlouvám se, ale – jistá si být nemůžete, ne?

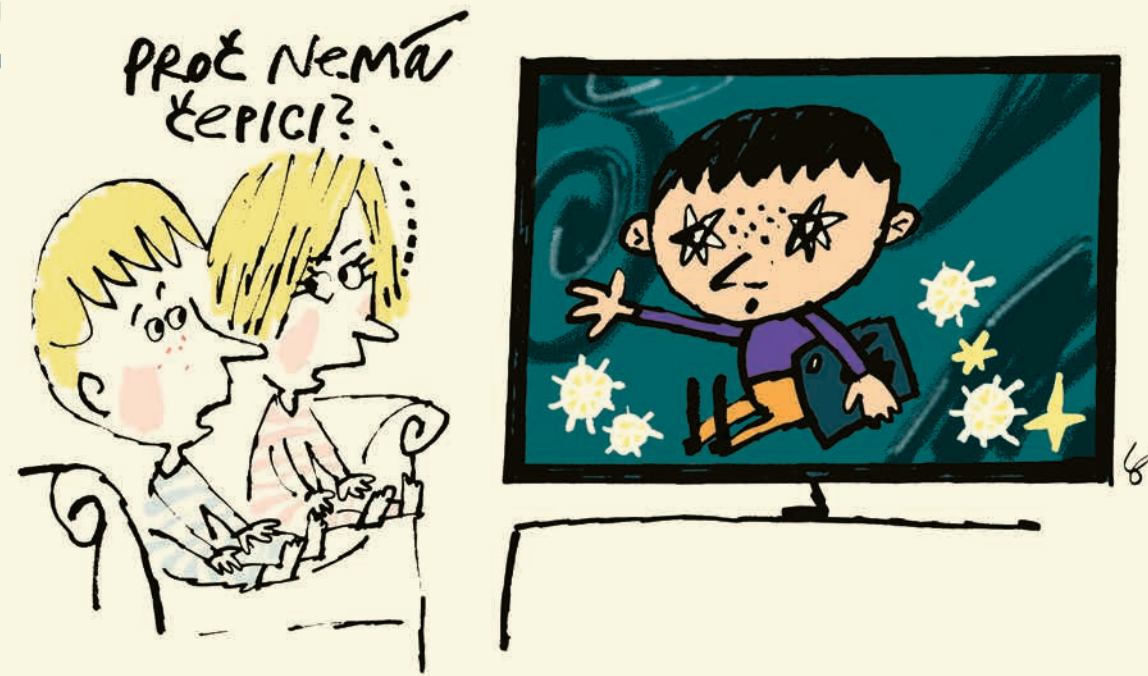
Zároveň nikdo nepotvrdil, že to tak není (*úsměv*). Důkaz nemám a nedám, máme svobodnou vůli věřit, v co chceme, a nikomu neupírám, když věří v cokoli jiného. Zároveň to dává smysl i pro moji logickou mysl, protože lidé jsou tak rozdílní: u někoho cítíte, že vás neodsuzuje, ani když uděláte kraviny, je tu vždy pro vás, jiní mají rádi naopak jen sami sebe a s takovými čas trávit nechceme. Já věřím, že síla lásky je obrovská. Když dokážeme mít oceán lásky, svět kolem nás bude lepší.

BERNARD NOVINY

text Ondřej Neff
ilustrace Luděk Bárta

fejton

Sáhněte si, nebude!

NAŠE SLADOVNA SLAVÍ 150. VÝROČÍ ZALOŽENÍ

Málo se o ní ví, ale je největší světoho druhu na světě. V Rajhradě u Brna stojí už 150 let sladovna, ve které vzniká základní surovina pro výrobu piva. Její historie je plná tradic a významných osobností. To nákladně vyrobilo takto vyrobil nejšší pro varení dobrené ležáku,“ vysvětluje generální ředitel Sladovny Bernard Josef Vávra. Tradice ovšem nebrání zavát nejmodernější kontrolu su

ČEŠI TO ZASE NAŘEZALI ZBYTKU SVĚTA

Jantar je nejlepší polotmavý ležák na světě! Náš řezaný Jantarový ležák vyhrál svoji kategorii v jedné z nejprestižnějších světových soutěží World Beer Awards.

VŠECHNO O ČEPOVÁNÍ PIVA NA JEDNOM MÍSTĚ

Všechno o čepování piva konečně najdete na jednom místě. Přehledně a srozumitelně pro profesionály i amatéry. Na adrese www.bernard.cz/kvalita jsou krátká videa a texty s radami, jak pivo správně čepovat a skladovat, jak si připravit sklo, ze kterého pivo bude nejlépe chutnat, a jak pečovat o výčepní zařízení. K tomu triky a tipy z letité praxe.

MEDAILE Z VELKÉ BRITÁNIE

JSME PIVOVAREM ROKU

23

Nový pivovar Bernard se stal pivovarem roku 2023. Titul získal za nejlepší, kterou již dvě desetiletí uděluje Sdružení přátel piva. V roce 2023 také získal celkově nejvyšší počet medailí pro svoje piva. Vyhlašování se koná každým rokem v jiném regionu, tentokrát sdužení předávalo svoji ocenění v mezinárodním centru Bernard v Brně.

EXTRA HOŘKÝ / SPECIAL

DALI JSME GREP DO LAHVE

Nové nealkoholické pivo s příchutí grepu z produkce Rodinného pivovaru Bernard se stalo příjemným překvapením letošní letní sezóny. „Grep“ byl k dostání také pouze čepovaný, nyní je k dispozici také ve vratných skleněných lahvičkách. Novinka je bezpečně k rozepícké pro nealkoholické pivo, které je vyobrazeno na etiketě Bernard.

MÁME REKORD! V ROCE 2023 JSME UVAŘILI NEJVÍCE PIVA

Rodinný pivovar Bernard v roce 2023 vystavil rekordního výsledku dosáhl a ruského trhu kam odpo

I ŠPANĚLÉ UŽ TO VĚDÍ...

Pošta ze světových soutěží nám v letošním roce dělá radost. Po skvělých výsledcích z Německa a Francie tu jsou nejvyšší ocenění z španělské mezinárodní soutěže.

ZÁSTĚRA PRO NEJLEPŠÍ VÝČEPNÍ

Je jediná na světě a patří pouze v České republice. Je vyraženo do dřeva a neodděluje se od stěny. Správné si Leoš, hospodyňka a pivovarský mistr patří skupiny výtímito oceněním.

JAK VÁM DNES CHUTNÁ?

„V jedné z restaurací jsem si dal naše pivo. Nebylo úplně v pořádku. Napadlo mě, že potřebujeme dát zákazníkům možnost nám v reálném čase sdělit, jak jim naše pivo chutná. A přál jsem si, aby výčepní věděl, jak na to, aby pivo bylo perfektní a vraceli se mu hosté,“ popisuje úvodní myšlenku, která vedla ke vzniku u nás dosud nebyvalého komunikačního mostu se zákazníkem, spolumajitel Rodinného pivovaru Bernard Stanislav Bernard.

♥ BERNARDOVA CENA

SVÉBYTNOU HOŘKOST DODAL CHMEL Z VYSOČINY

Jako už několik let i letos touto dobou uvádíme tradiční limitovanou edici Ležáku s chmelem z Vysočiny. Tento chmel vyrostl a uzrál na Vysočině v nadmořské výšce 570 metrů, konkrétně na našem vrchního sládku Josefa Vávru připomínal u Stanislav Bernard.

NAŠE NÁVŠTĚVNICKÉ CENTRUM JE STAVBOU ROKU

Návštěvnícké centrum Rodinného pivovaru Bernard se stalo v roce 2023 oceněním v největší české soutěži architektury. Jeho autor je architekt Jan Porátek. „Titul Stavba roku“ získal za svou unikátní architekturu a vynikající provedení.

Omluvím se za bombastický titulek. Na list papíru s mým vytištěným textem si sáhnout můžete a magazín Vlastní cestou je a bude. Co ale zatím je a nebude, to jsou na papíru tištěné noviny. Varuje před tím zakladatel a majitel Seznamu Ivo Lukačovič, vizionář, který dovede dohlédnout dále než jiní. Naposledy to potvrdil, když vybudoval skvělý meteorologický web nazvaný Windy. Lukačovič upozorňuje na to, že všechny tištěné noviny jsou ztrátové. Letos přestaly vycházet v papírové podobě Lidové noviny a podle něj ztráta jednoho titulu znamená zdražení distribučních nákladů na všechny ostatní noviny. Předpokládá, že se to projeví zvýšením ceny, a klade si otázku, kde je hranice. Papírové noviny mají své příznivce. Jakou sumu za jedno číslo budou ochotni zaplatit?

Neví to a tím méně to vím já. Do Lidových novin přispívám dvacet let, teď už jen do jejich webové verze. Zrušení „printu“ upřímně lituji, nicméně... Za těch dvacet let jsem si je nikdy nekoupil. Žádné noviny. Všechno čtu na obrazovce. A to jsem boomer boomerovitá.

Přitom ten papír má tolik výhod! Především si na něj můžete sáhnout. Pohladíte ho a on pohladí vás. Tisk voní. Papír i hřeje. Dokud jsem jezdil na motocyklu, jak rád jsem si uložil pod triko staré noviny! Nebo jiné použití. V Tokiu jsem si koupil kuchyňský nůž. Skvělá práce mistrů s nožářskou tradicí sahající k tvůrcům samurajských mečů. U nás stojí takový nůž bambilion, v Tokiu je jenom... dejme tomu drahý. Zabalí vám ho do novin a podají s úklonou, jako pradědeček předával samurajovi katanu.

Co všechno se dá z novin vyrobit a jak rozmanitě může být použito. Od samurajského meče nemusím chodit daleko: před lety jsme s kamarády uspořádali živou rekonstrukci bitvy u Sudoměře. Podmínka byla – zbroj musí být vyrobena z novinového papíru. Z novinového papíru se dělá papírmáše, modelovací hmota, a z ní vytvoříte pak už cokoli, na co vám fantazie stačí. Jsou ovšem i naveskrz prozaické způsoby použití. Uvědomíme si to už brzy, pokud se naplní chmurná předpověď zániku printu.

Čím budete chránit nábytek a podlahu při malování bytu? Čím vyrovnáte nerovnosti podlahy, až si usmyslíte na chalupě položit nové linoleum? Nebo jinak, zkusili jste webovou stránkou zaplácnout mouchu, když vás v létě obtěžovala?

Třeba to ale dopadne jinak. Vrátím se k začátku své úvahy. Zahájil jsem ji optimisticky, pokud jde o budoucnost magazínu Vlastní cestou. Je krásný. S estetickou hodnotou se s ním nemohou papírové deníky měřit. Ale pozor, neznamená to, že nemají žádnou. Když budou ještě dražší než dnes, postupně se stanou luxusním zbožím. Máte na ruce hodinky rolex a parkuje vám před barákem mercedes? Pak by na intarzovaném stolku v hale vaší vily neměl chybět čerstvý výtisk Hospodářek. A čilé holky si budou špítat: hele, ten má ramena jak almaru... No jo, ale tamtomu kouká z kapsy Fronta! Papírové noviny se možná stanou symbolem úspěchu, rozhledu a vytříbeného vkusu.

Ale i pak si do nich budete moct zabalit housku se salámem.

FUNUS

DAWSON CITY

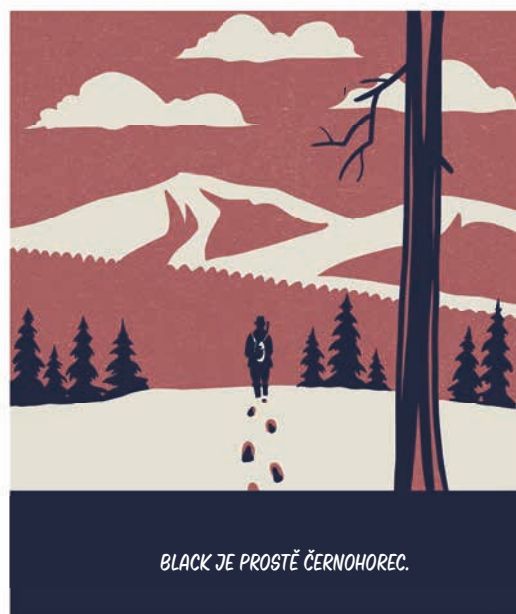

BLACK MÁ UŽ ROKY NALÍČENO NA JELENA DVANÁCTĚRÁKA, O KTERÉM SE TU VYPRÁVĚJÍ LEGENDY. DVA LOVCE NABRAL NA PAROHY A SHODIL ZE SKÁLY. A JEDNOHO DŘEVORUBCE, KTERÝ HO CHTĚL TAKÉ SKOLIT, PŘÍPÍCHNUL NA STROM.

JÁ BYCH NIKAM NECHODIL. PŘITUHUJE.
KDO MÁ KOŘALKU, TEN NEZMRZNE.

BLACK CHTĚL JELENA DÁT EMĚ K VÁNOCŮM JAKO DÁREK. NENECHAL SI TO ROZMLUVIT, I KDYŽ BYLA TAKOVÁ ZIMA, ŽE MU MRZLY SLOVA NA RTECH A SLINY NA VOUSECH.

BLACK JE PROSTĚ ČERNOHOREC.

A ČERNOHOREC SE PRŮ NIČEHO NEBOJÍ. LEDA TAK PÁNA BOHA A VLASTNÍ MÁMY. TAK TO BLACK VŽDYCKY ŘÍKAL.

TAK KDE SEŠ, SRABE? NESCHOVÁVEJ SE.

JENŽE JELEN NA BLACKA NEMĚL NÁLADU A VŮBEC SE NEUKÁZAL.

KDYŽ SE BLACK DVA DNY NEVRACEL, ŠLI JSME SE PO NĚM PODÍVAT.

TŘEBA JEN SPÍ.
NESPÍ.

HLEDALI JSEM HO POD MEDVĚDÍ SKÁLOU I U BÍLÉHO POTOKA. ALE NAKONEC JSME HO NAŠLI ZMRZÉHO POD ČERNÝM SEDLEM. KOŘALKA MU NEPOMOHLA. CHUDÁK BLACK.

BYL TO LUMP, ALE ZASLOUŽÍ SI HEZKEJ FUNUS.

ZEMĚ JE STEJNĚ ZMRZLÁ JAKO ON. DÁME HO DO MÁRNICE A POHŘEB BUDE NA JAŘE.

JAK PAN FARÁŘ ŘEKL, TAK JSME UDĚLALI. ZAVŘELI JSME DVEŘE MÁRNICE A ŠLI DOMŮ.

KOLEM NÁS BYLO NAJEDNOU STRAŠNĚ PRAZDNO. A V NÁS TICHO A SMUTEK.

KRISTOVA NOHO! DUCH! VYPADÁ JAKO ŽIVĚJ!
JÁ JSEM ŽIVĚJ. JEN MI JE STRAŠNÁ ZIMA.

JAK JSME TAK S EMOU BREČELI U STOLU, TAK JSME SI NEVŠIMLI, ŽE VENKU PŘÍŠLA OBLEVA. EMA MĚLA PRAVDU, BLACK JEN SPAL.

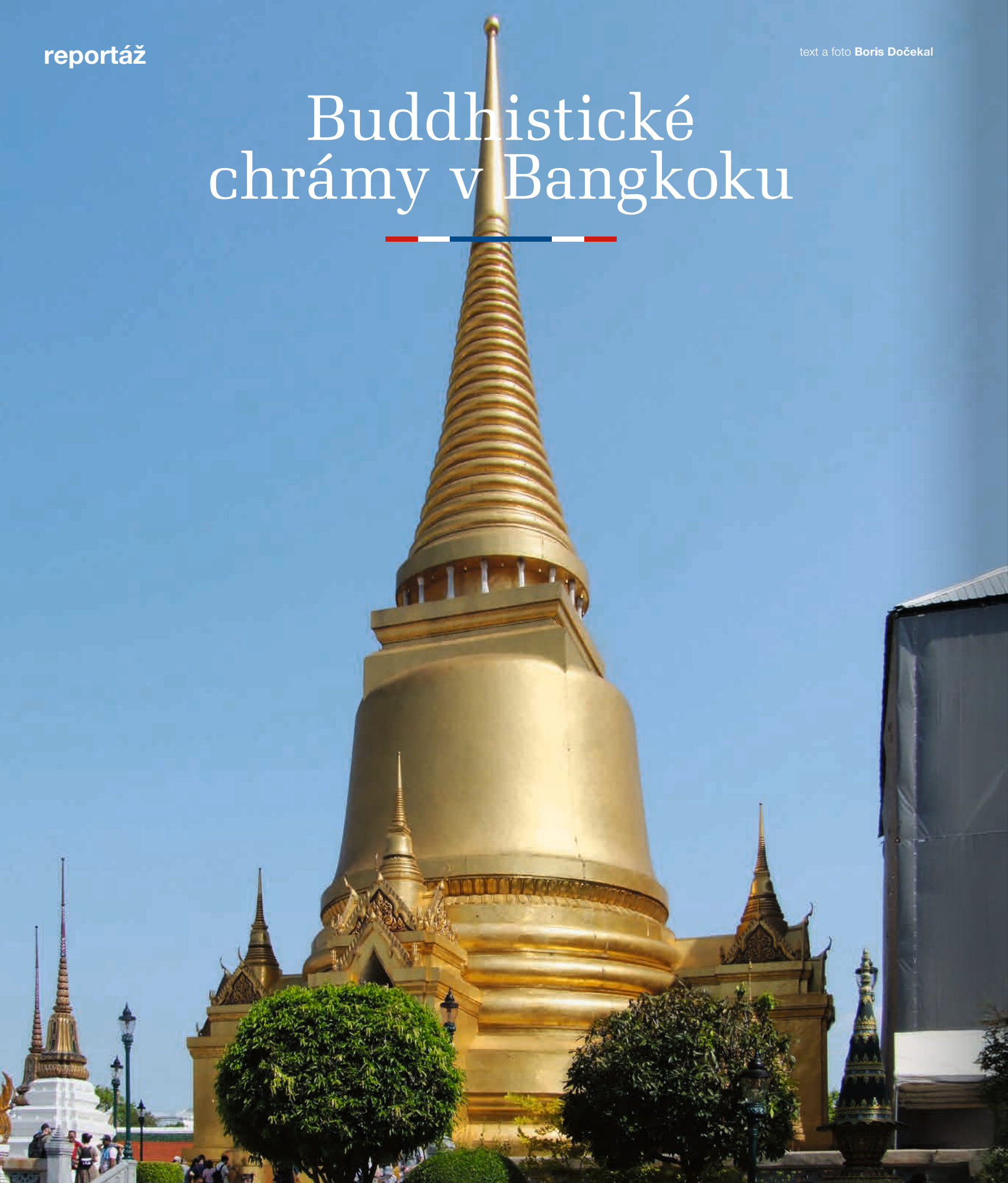

HEZKÉ VÁNOCÉ, VY DVA PITOMCI.

A PAK BYLY VÁNOCÉ. BLACK BYL TEN NEJKRÁSNEJŠÍ DÁREK NA SVĚTĚ. JESTLI TO TEDY JE OPRAVDOVEJ BLACK, A NE JEN JEHO DUCH. TO JEDEN NIKDY NEVÍ.

Buddhistické chrámy v Bangkoku

Turistům cestujícím na vyhlášené thajské pláži se nabízí zajímavá možnost – vydat se do země o pár dní dřív a prohlédnout si největší zajímavosti metropole Bangkok. Za prohlídku stojí dva velké komplexy úchvatných buddhistických chrámů, pozoruhodné Národní muzeum a muzeum amerického dobrodruha Jima Thompsona. A kdo miluje pouliční ruch, stánky s občerstvením, se suvenýry a barevným oblečením, určitě si nenechá ujít procházku po zdejších Chinatownu, kde si může prohlédnout i velký buddhistický chrám. Čilý obchodní ruch panuje na některých třídách, kde jsou i solidní restaurace. Bangkok nepatří k městům (platí to zejména pro jeho centrum) s vysokou kriminalitou, ale je potřeba dát si pozor na pouliční kapsáře a mít v merku svůj batoh nebo kabelku.

Ubytovat se můžete v některém z dobrých hotelů v moderní části města, kde se tu a tam tyčí působivé mrakodrapy. Nabízí se například hotel Sukhothai, který má vlastní velký bazén, v němž se člověk může osvěžit po vycházce v pětatřicetistupňovém vedru. Navíc je dobře umístěný blízko parku Lumpini se zajímavými stavbičkami a metrem se dá dojet až k oběma chrámovým komplexům. V rámci pobytu se mezi čtvrtou a pátou hodinou podává čaj nebo káva a nealkoholické nápoje a malé sandwiche anglického stylu a drobné thajské zákusky. Hotel patří k těm nejlepším, ale není tak drahý jako srovnatelný podnik v Evropě. A zdejší asijská i evropská kuchyně nemá chybu. Kupovat si levné jídlo u pouličních stánků není zrovna bezpečné, hygiena tu prostě není úplně v pořádku a ve vedru se jídlo rychle kazí. V Bangkoku panuje hustý dopravní provoz, kde se mezi auty proplétají malé skútry a rozhodně se nedá spoléhat na to, že vám řidiči na přechodu automaticky dají přednost. Naopak s často až obtěžující zdvořilostí se člověk setká ve slušných hotelích. Není to příjemné nechat si otvírat dveře od mladých žen, které tu stojí na stráži po celý den a před každým hostem se klaní.

Pro návštěvu chrámů i jejich exteriérů platí – žádné šortky, ale dlouhé kalhoty nebo sukně. Trička a halenky musí mít alespoň krátké rukávy. Potřebné oblečení je někdy možné dokoupit před jejich vchody. Návštěvníků nebývá tolik, že by se člověk musel prodírat neprostupným davem. Lidé jsou tu ohleduplní. Vstupné se platí na pokladnách v místní měně, dolary tu na rozdíl od sousední Kambodže neberou. Velký palác a chrám Wat Phra Kaeo pocházející z osmnáctého století a další chrámy v prvním chrámovém komplexu vynikají neuvěřitelnou a nápaditou zdobností. Proti našim barokním kostelům jsou veselé a vzbuzují dobrou náladu. V paláci si turista může prohlédnout dva skvostné trůnní sály vyzdobené malbami. Bohužel vnitřní palác a nádherné zahrady Siwalai jsou veřejnosti nepřístupné.

Wat Phra Kaeo uchovává vzácnou sochu Smaragdového Buddha a jeho zlatěný „oltář“ působí doslova přepychově. Jen šedesát šest centimetrů velký Buddha je vytesaný z nefritu a patří k nejuctívanějším thajským zobrazením. Na horní terase chrámu stojí čtyři působivé budovy, z nichž jedna je knihovnou. Nejúchvatnější je pak Phra Si Ratana Chedi, ve kterém se uchovává úlomek Buddhovy kosti. Velice působivé jsou i malby v galerii kolem chrámu, jde o rozsáhlý záznam eposu Rámakien.

Druhý chrámový komplex Wat Pho je snad ještě zdobenější. Chrámové budovy i menší stavby vynikají svým originálním provedením. Působivé jsou postavy démonů, i když vyvolávají spíš úsměv než strach. Rozlehlý komplex je dobré projít několikrát a pokaždé člověk objeví nové zajímavosti, nové pohledy. Rozlehlou kapli vybudovali pro sochu ležícího Buddha, je čtyřicet metrů dlouhá a pozoruhodné jsou zejména její obří chodidla pokrytá složitými ornamenty. V komplexu se hraje i s rostlinami, které vytvářejí působivá zákoutí ozdobená drobnými sochami. A také miniaturní hory. Zvláštní pozornost si zaslouží i strom bódhi, který je údajně vypěstovaný z řízky stromu, pod kterým v Indii meditoval samotný Buddha.

Ve Wat Pho se nachází uznávaná masážní škola, kde se specialisté soustřeďují na protahování končetin a těla. Masáž si tu může návštěvník objednat, může se ji i naučit ve speciálních vícedenních kurzech. V komplexu sídlí i několik set buddhistických mnichů.

Na návštěvu Národního muzea si člověk musí vyhradit alespoň půl dne a v některém průvodci si najít jeho plánek se všemi expozicemi. Je dobré se předem rozhodnout, které chce důkladněji prozkoumat, protože sbírky muzea jsou opravdu rozsáhlé. Určitě by si neměl nechat ujít návštěvu nádherné kaple Buddhaisawan, kterou zdobí působivé nástěnné malby. Velmi půvabný je i palác Wang Na postavený v osmnáctém století. Pozlacenou nádhrou se pyšní několik pohřebních vozů z týkového dřeva. Velice okázalé jsou dveře do trůnního sálu vykládané zlatem. Jedním z nejpůsobivějších zobrazení Buddha je socha Phra Buddha Sing pocházející pravděpodobně až z třináctého století.

Úplně jiný charakter než buddhistické chrámy má Dům Jima Thompsona, amerického architekta, který se po válečné krizi thajského hedvábnictví zasadil o jeho obnovu a rozvoj. Jim Thompson je také významná obchodní značka, pod kterou se prodávají textilní výrobky (šaty, šátky i trička) nejen v muzeu. Thompson nechal přemístit šest tradičních venkovských domků z týkového dřeva z thajského severu (jsou obklopeny bohatou vegetací) a vybudoval tu i svůj byt, ve kterém si člověk udělá názornou představu o tom, jak

bydleli bohatí obyvatelé Bangkoku v padesátých a šedesátých letech minulého století. V zahradě stojí kamenné torzo Buddhovy sochy ze sedmého století. V domě je i osm deskových maleb z počátku devatenáctého století. Obnovitel thajského hedvábnictví beze stopy zmizel v roce 1967. O tom, proč a jak, se dodnes vedou nejrůznější dohady. Včetně jeho údajné spolupráce s americkou CIA.

Další památky i legendární hotel Mandarin Oriental, který je údajně nejlepším hotelem na světě a který vybudovali arménští bratři Sarkiesovi (ti stojí i za slavným singapurským hotelem Raffles), se nacházejí v někdejší evropské čtvrti. Na podobě budov osmimilionového města se podíleli i moderní západní architekti.

Pokud návštěvníkovi zbyde čas, může se vypravit na plavbu po řece protékající centrem města. V živém lodním provozu této dopravní tepny se člověk více přiblíží životu běžných obyvatel Bangkoku.

Naopak s královským párem nebo samotným panovníkem se občas setká na ulici: vyskytují se tu portréty s výzdobou připomínající oltář, ale ne v nějaké přehnané míře, která by vzbuzovala dojem kultu osobnosti tak dobře známého z našich nedávných dějin. A až alespoň trochu poznáte metropoli, můžete se vydat vstříc slunci a pověstným plážím.

Původní tvrz Dírná na Jindřichohradecku byla postavena ve čtrnáctém století. V roce 1618 ji získala aristokratická rodina Wratislavů z Mitrovic, která tvrz přestavěla nejprve na renesanční a později barokní zámek. Rodině zámek a okolní panství patřilo až do počátku padesátých let minulého století, poté jej stát zkonfiskoval. Po listopadové revoluci byl zámek a další majetek rodině vrácen a Maxmilián Josef Wratislav ho důkladně renovoval. V objektu není žádná veřejnosti přístupná expozice, ale v zámeckém penzionu se mohou turisté ubytovat.

Zámek Dírná

PŘEJEME VŠEM VAŠIM
PROJEKTŮM ŠŤASTNÝ LET
A HLADKÉ PŘISTÁNÍ
V ROCE 2025

Svět papíru

INDIGOPRINT

Podkovářská 674/2 | 190 00 Praha 9 – Vysočany | www.svetpapiru.store | www.indigoprint.cz

Divokej Bill ○ **Mig 21**
Chinaski ○ **Wohnout**
Dalibor Janda
Rybičky 48
Mr. Irish Bastard
Kateřina Marie Tichá
Tublátanka • Bombardák
Tereza Balonová
Jaroslav Uhlíř...

BERNARD FEST
20. a 21. ČERVNA 2025
V HUMPOLCI

vstupenky na ▶ bernardfest.cz